Lausunto U 60/2026 vp

Professori Lassi Ahlvik

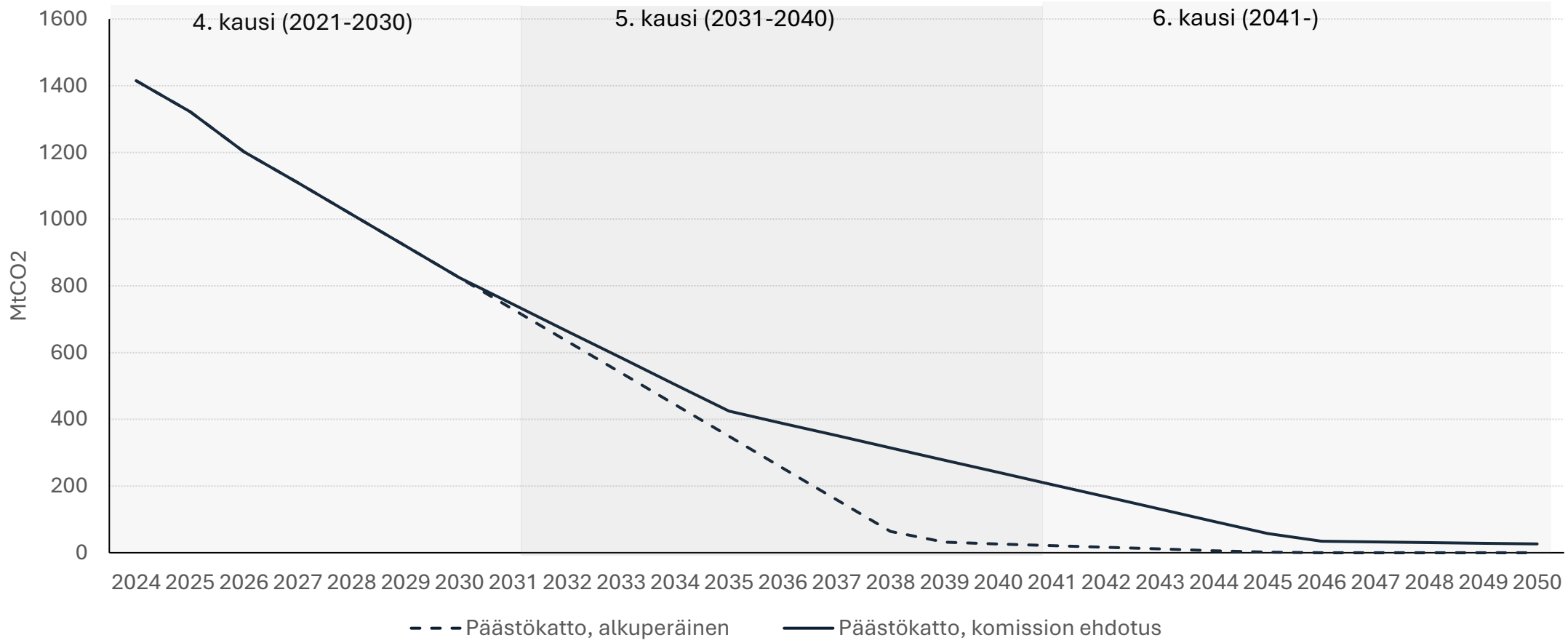
Helsingin yliopisto

Taloustieteen osasto

Päästökatto ja ilmastovaikutukset

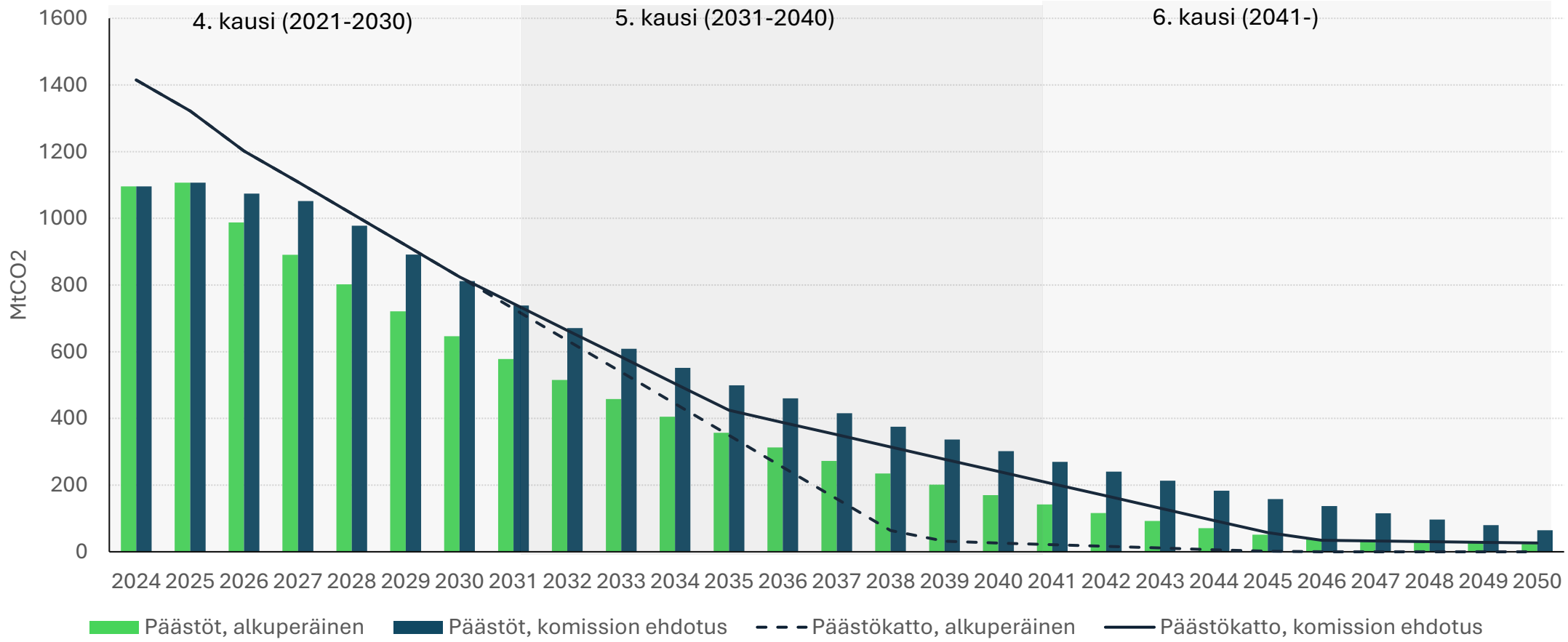
- Komission ehdotus kasvattaa päästöjä 2,9 GtCO2, eli noin kolmanneksella verrattuna nykyiseen sääntelyyn
- Tiukempi päästökauppa vähentää muiden sektorien päästövähennystarvetta
  - Vuonna 2040 päästökauppasektori on -87% vrt. 2005 tasoon
  - EU:n sitova 2040-tavoite siirtää päästövähennyspainetta taakanjako- ja maankäyttösektoreille
  - Suomi voi saada EU-keskiarvoa korkeamman jyvitetyn tavoitteen
- Suomen olisi perusteltua tavoitella johdonmukaisesti komission ehdotusta tiukempaa päästökauppaa

Päästökatto ja ilmastovaikutukset

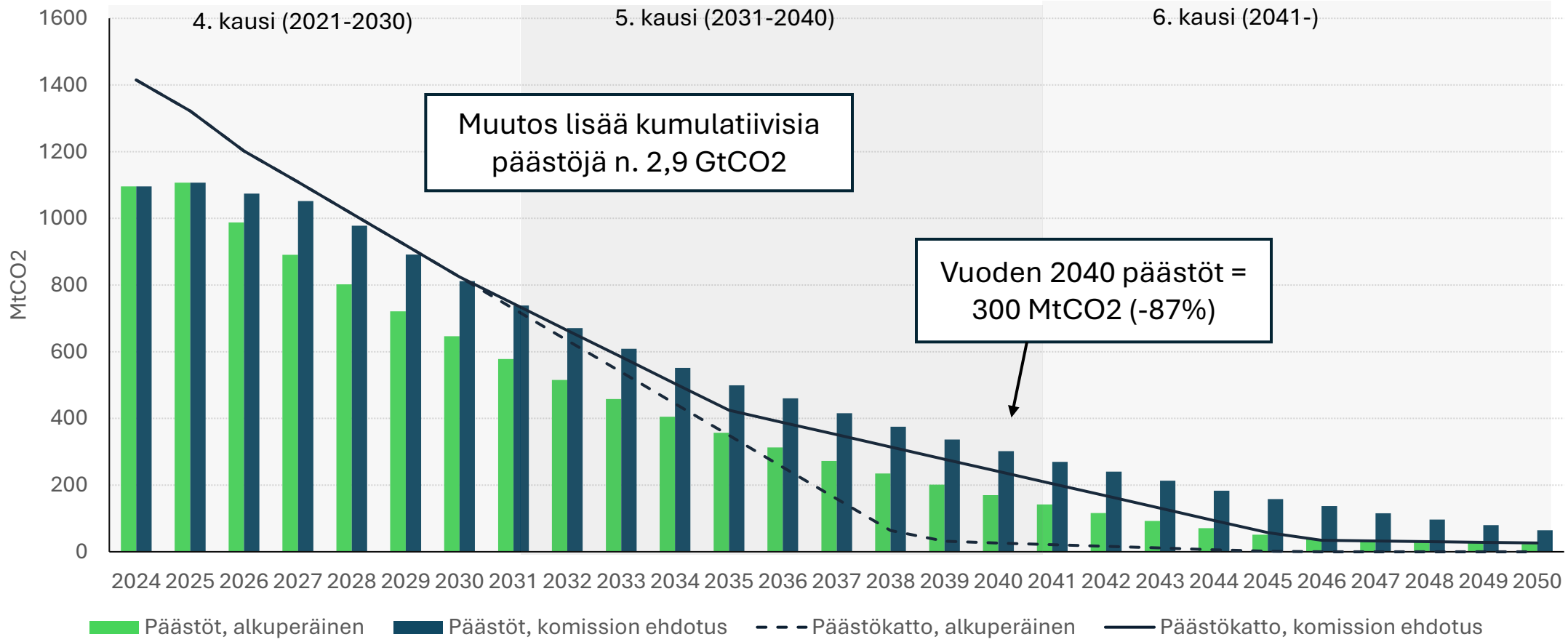
Perustuu Ahlvik ym. (2026) kehitettyyn malliin

Päästökatto ja ilmastovaikutukset

Perustuu Ahlvik ym. (2026) kehitettyyn malliin

Päästökatto ja ilmastovaikutukset

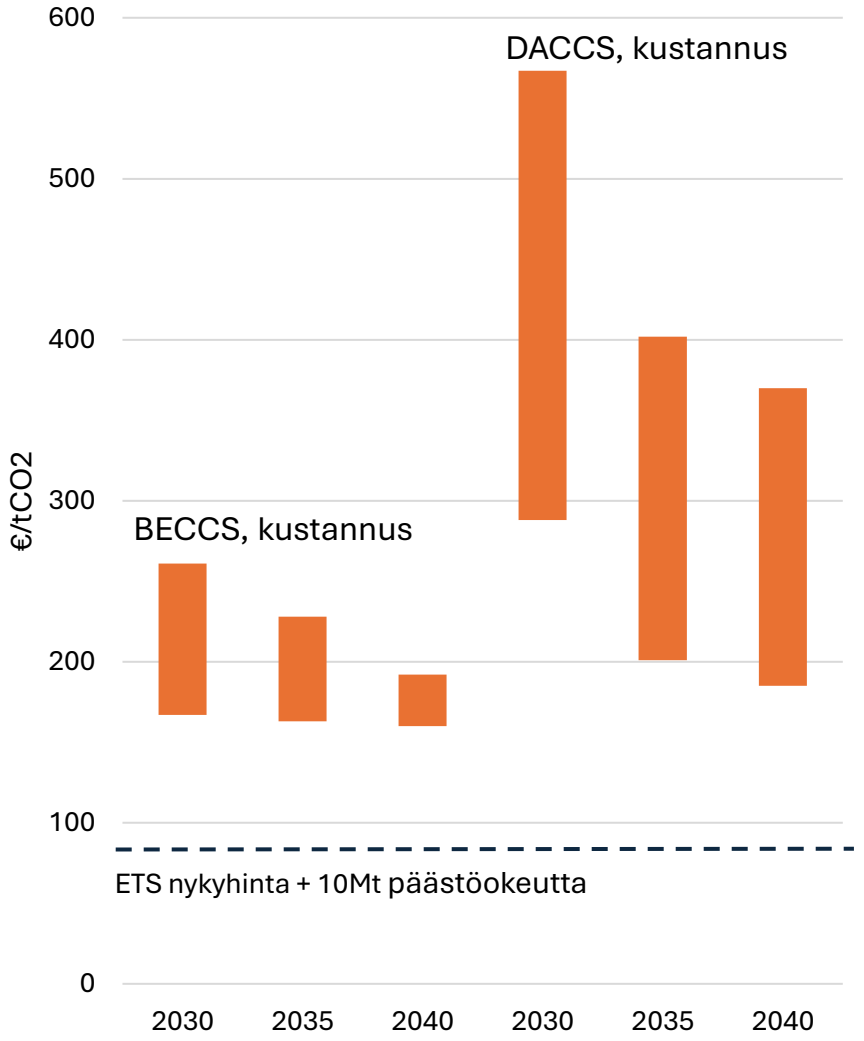
Perustuu Ahlvik ym. (2026) kehitettyyn malliin

Pysyvien hiilenpoistojen liittäminen

- Komissio myy 250 Mt:n päästöoikeutta, joiden tuloilla ostettaisiin vastaava määrä pysyviä hiilenpoistoja

- Merkittävä rahoitusvaje: pysyvät hiilenpoistot ovat päästöoikeuksia kalliimpia. Vaihtoehtoja:
  1) Odotetaan 2030-luvun lopulle, mutta riskinä on että ostot eivät toteudu ja nettopäästöt kasvavat
  2) EU-tason lisätuki, esim. vähähiilistämispankin kautta
  3) Kannustimet kansalliset lisätuen myöntämiseen
  4) Teknologiavalikoiman laajentaminen (esim. biohiili)

- Hiilenpoistoyksiköiden suora myynti muille toimijoille tulisi sallia
  - Vähentäisi riippuvuutta komission osto-ohjelmasta, johon voi tulla voi olla maa- tai teknologiapreferenssejä
  - Pidemmällä aikavälillä voitaisiin sallia myynti myös jakelijoiden päästökauppaan

Lähde: Komission impact assessment liite 8

Huutokauppatulojen käyttö

- Komissio ehdottaa, että vähintään 50 % jäsenvaltioiden huutokauppatuloista kohdennetaan päästökauppasektorin vähähiilisyystoimiin
  - Taakanjako- ja maankäyttösektoreilla on merkittäviä edullisia toimia, joita nykyinen politiikka ei ole täysimääräisesti toteuttanut
  - Ongelmana vesisänkyvaikutus: päällekkäiset toimet eivät täysimääräisesti vähennä päästöjä järjestelmän tasolla

- Suositus: jäsenvaltioiden tulee voida huutokauppatulot tulee voida kohdentaa sinne, missä saavutetaan suurin lisäinen ilmastohyöty